

Bu içerik, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü tarafından öğrencilerin yazılı öncesi çalışmaları amacıyla hazırlanmıştır. Örnek soru niteliği taşımamaktadır. Hazırlanan sorular, yayımlanan senaryoların tamamındaki öğrenme çıktılarını kapsamaktadır.

1. Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde öğretmen, öğrencilerinden peygamberlerin görev ve özelliklerinden ikişer tanesini yazıp açıklamalarını istedi.

Ahmet de aşağıdaki bilgileri yazdı. Siz de Ahmet'in yazdıklarında boş bırakılan yerleri doldurunuz.

Peygamberlerin Görevleri

- a. : Allah'tan (cc) aldıkları vahyi insanlara iletmek
b. : İnsanlara inanca ve ibadetlere dair konularda örnek olmak

Peygamberlerin Özellikleri

- c. : Doğru sözlü olmak
ç. : Akıllı ve zeki olmak
d. : Güvenilir olmak

2. Tarih boyunca insanlar neyin doğru, neyin yanlış olduğunu anlamaya çalışmıştır. Fakat bu konuda her zaman kesin bir sonuca ulaşamamış, toplumdan topluma farklı düşünceler ortaya çıkmıştır. Bu nedenle insanlar, güvenilir şekilde kendilerine rehberlik edecek doğru bilgilere ihtiyaç duymuştur. İlahi dinlerde bu rehberlik, Allah'ın (cc) gönderdiği vahiylerle sağlanmıştır. Bu mesajları insanlara ulaştırmak için seçilen peygamberler ise toplum içinde yaşayan ve insanlara davranışlarıyla örnek olabilecek kişilerdir.

a. Bu metne göre peygamberlerin insanlar arasından seçilmesi, insanlara örnek olması ve vahyin gönderiliş amacı arasındaki ilişkiyi açıklayınız.

b. Vahyin gönderilme amacını düşündüğünüzde hayatınızda ihtiyaç duyacağınız hangi durumlarda bir yol göstericinin etkili olabileceğini açıklayınız.

3. İlahi kitaplar Allah (cc) tarafından peygamberler aracılığıyla insanlara gönderilen kutsal metinlerdir. Yüce Allah, insanlara emir ve yasaklarını iletme için tarih boyunca ilahi kitaplar göndermiştir.

Bu ilahi kitaplar ve gönderildikleri peygamberleri sırasıyla yazınız.

İlahi Kitap	Gönderildiği Peygamber
1)_____	a)_____
2)_____	b)_____
3)_____	c)_____
4)_____	ç)_____

4. • “Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı.” (Bakara suresi 183. ayet)
• “O (sayılı günler), doğruyu eğriden ayırma, gidilecek yolu bulma konusunda açıklamalar ve insanlara rehber olarak Kur’an’ın indirildiği ramazan ayıdır...” (Bakara suresi 185. ayet)

Bu ayetlere göre ramazan ayının Kur’an ve oruç ayı olarak isimlendirilmesinin sebebi nedir? Açıklayınız.

5. Ramazan ayı; Kur'an-ı Kerim'in insanlığa rehber olarak indirildiği, Kur'an'ın çokça okunduğu ve oruç ibadetinin farz kılındığı mübarek bir zaman dilimidir. Bu durum Kur'an-ı Kerim'de şöyle bildirilmiştir: "Şüphesiz, biz onu (Kur'an'ı) Kadir Gecesi'nde indirdik. Kadir Gecesi'nin ne olduğunu sen ne bileceksin! Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır." (Kadir suresi 1-3. ayetler)

Hız. Peygamber de ramazan ayının önemini şöyle ifade etmiştir: "Mübarek ramazan ayı size geldi. Yüce Allah bu ayda size oruç tutmayı farz kıldı..." (Nesai, "Sıyâm", 5)

Metne göre ramazan ayıyla oruç ve Kur'an okuma ibadetleri arasında nasıl bir ilişki vardır?

6. Ramazan ayının ilk günlerinde babası Murat'a "Çocuklar İçin Ramazan" adlı bir kitap hediye etti. Murat bu kitaptan ramazan ayı ve oruçla ilgili merak ettiği bazı kavramları araştırmaya başladı. Bu sayede sahur, imsak, iftar, teravih, mukabele kavramlarının anlamlarını öğrenen Murat, bunları bir kâğıda not ederek odasının duvarına astı.

Aşağıda Murat'ın araştırmasıyla ilgili verilen cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kavramla tamamlayınız.

- a) Akşam ezanının okunmasıyla birlikte orucun açıldığı vakte _____ denir.
- b) Bir kimsenin ezberden ya da yüzünden okuduğu Kur'an-ı Kerim'i diğer insanların da yine Kur'an-ı Kerim üzerinden takip etmesine _____ denir.
- c) Oruç tutan kişinin yeme ve içmeyi bırakarak oruca başladığı vakte _____ denir.
- ç) Ramazan ayında yatsı namazından sonra kılınan sünnet namaza _____ denir.
- d) Maddi durumu uygun olan Müslümanların sağlıklarının bir şükürü olarak ramazan ayı içerisinde vermeleri gereken sadakaya _____ denir.
- e) Müslümanların oruca hazırlık niyetiyle gece kalkıp yemek yedikleri vakte _____ denir.

7. Öğretmeni, Gülsüm'e "oruca bozan durumlar, oruç çeşitleri ve oruçlunun dikkat etmesi gerekenler" konularını araştırma ödevi olarak vermiştir. Gülsüm, araştırdığı bilgileri bir tablo hâlinde düzenlemiştir. Öğretmeni, tablodaki bilgilerin doğru yazıldığını söylemiş ancak bazı yerleri eksik bulmuştur.

Gülsüm'ün tablosunda eksik olan yerleri tamamlayınız.

	ORUCU BOZMAYAN DURUMLAR	ORUÇ ÇEŞİTLERİ	ORUÇLUNUN DİKKAT ETMESİ GEREKENLER
1.			Oruca niyet etmek
2.	Koku sürünmek		
3.		Vacip oruç	

8. Ahmet, babasıyla birlikte mahallede düzenlenen iftar programına gitmişti. Bir süre sonra sabırsızlanarak "Baba, ezanın okunmasına ne kadar kaldı?" diye sordu. Babası gülümseyip "Biraz daha sabretmelisin oğlum." dedi. Ahmet de tebessüm ederek "Haklısın babacığım. Hz. Peygamber'in de buyurduğu gibi 'Oruç sabrın yarısıdır.' (Tirmizi, "Deavât", 86)" dedi. Kısa bir süre sonra ezan okundu. Hep birlikte iftarlarını yaptılar, ardından teravih namazını kıldılar. Ahmet eve dönerken mutlulukla, "Baba, ramazan ayı gerçekten ne kadar güzel bir ay! Tüm komşularımızla iftarlarda bir araya geliyor ve teravih namazlarını birlikte kılıyoruz. Ayrıca bu iftar davetleriyle fitre ve sadakalar sayesinde ihtiyaç sahiplerine yardım ediyor, onlarla imkânlarımızı paylaşıyoruz." dedi.

Aşağıda Ahmet'in bazı davranışlarını içeren durumlar verilmiştir. Bunları okuyarak metinden hareketle davranışın doğruluğunu veya yanlışlığını belirleyiniz ve bu davranışları orucun insana kazandırdığı değerlerle ilişkilendirerek açıklayınız.

DAVRANIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	GEREKÇE
a) Oruçluyken çok susasa bile kendine hâkim olarak iftar vaktine kadar orucunu tamamlamaya çalışırdı.			Çünkü
b) İftar sofrasına oturacakken yeni taşınan komşularının henüz yemek hazırlayamadıklarını duysaydı onlarla yemeğini paylaşırdı.			Çünkü
c) Müsait olduğu bir gün okulda düzenlenecek iftar yemeğine davet edilseydi bu davete katılmazdı.			Çünkü

9. Ramazan ayının ilk günüydü. Murat iftar vakti geldiğinde çok acıkmış ve susamıştı. Ezanın okunmasını beklerken annesi “Önce iftar duamızı okuyalım.” dedi ve birlikte şu duayı yaptılar: “Allah’ım! Senin rızan için oruç tuttum, sana inandım, sana güvendim. Senin rızkınla orucumu açtım.” Dua bitince Murat düşündü: “Bir yudum su veya küçük bir lokma da olsa Allah’ın (cc) verdiği nimetleri hatırlamak ve şükretmek ne kadar önemli.” Murat bu duayı öğrendikten sonra yemekten önce de yemekten sonra da şükretmeyi alışkanlık hâline getirdi.

İftar duasının anlamından çıkarılabilecek üç temel mesajı yazınız.

ÖĞRENME ÇIKTISI	SORU NO
DKAB.6.1.1. Peygamberlerin insanlara rehber olarak gönderilmesi hakkında bilgi toplayabilme	1
DKAB.6.1.2. Vahiylerin insanlara ilettiği mesajları yapılandırabilme	2
DKAB.6.1.3. İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme	3
DKAB.6.2.1. Ramazan ayının oruç ve Kur'an ayı olduğunu çözümleyebilme	4
DKAB.6.2.1. Ramazan ayının oruç ve Kur'an ayı olduğunu çözümleyebilme	5
DKAB.6.2.2. Oruç ibadeti hakkında bilgi toplayabilme	6
DKAB.6.2.2. Oruç ibadeti hakkında bilgi toplayabilme	7
DKAB.6.2.3. Oruç ibadetinin insana kazandırdıklarını yapılandırabilme	8
DKAB.6.2.4. İftar duasını ve bu duanın anlamını okuyarak yorumlayabilme	9

ÇÖZÜMLER

1. Peygamberlerin Görevleri

- Tebliğ
- Temsil

Peygamberlerin Özellikleri

- Sıdk
- Fetanet
- Emanet

- İnsanlar zaman zaman doğruyu bulmakta zorlandıkları için Allah (cc) onlara yol göstermek amacıyla vahiy göndermiştir. Bu vahyin daha iyi anlaşılması ve günlük hayata uygulanması gerekir. Bu yüzden peygamberler insanlar arasından seçilmiştir. Çünkü insanlar, kendileri gibi yaşayan birinin sözlerini daha kolay anlayıp onun davranışlarını örnek alabilir. Peygamberler vahyi açıklayarak insanlara rehberlik eder. Böylece vahyin gönderiliş amacı gerçekleşir ve insanlar nasıl davranmaları gerektiğini daha iyi anlar.

b. Vahyin amacı insanı doğru yola yönlendirmek ve dünya ile ahiret mutluluğunu sağlamaktır. Bu nedenle bir yol göstericiye ihtiyaç duyarız. Ben de hayatımda zorlandığım zamanlarda tıpkı peygamberlerin insanlara rehberlik etmesi gibi alanında başarılı olmuş kişilere bakarım. Okulun bir projesinde motivasyonum düştüğünde ya da nasıl ilerleyeceğimi bilemediğimde zorlukları aşmış bir bilim insanı veya sporcu bana örnek olur. Peygamberlerin de insan olarak sıkıntıları aşmaları, vahyin rehberliğini benim için daha gerçekçi ve uygulanabilir kılar. Bu yüzden özellikle büyük hedefler koyduğumda bir yol göstericiye duyduğum ihtiyaç daha belirgin hâle gelir.

3. İlahi Kitap

Gönderildiği Peygamber

1) Tevrat	a) Hz. Musa
2) Zebur	b) Hz. Davud
3) İncil	c) Hz. İsa
4) Kur'an-ı Kerim	ç) Hz. Muhammed (sav)

4. Ramazan ayında Müslümanlara oruç ibadeti farz kılınmış, Kur'an-ı Kerim de bu ayda indirilmeye başlanmıştır. Ramazan ayı ibadet ve vahiy açısından çok değerlidir. Ramazan ayında tutulan oruç insanı Allah'a (cc) yaklaştırırken; Kur'an'ı okumak da insana rehberlik eder ve doğru yolu gösterir. Bu iki açıdan ramazan ayı, bedenini ve ruhun arındığı mübarek bir aydır.
5. Ramazan ayında Müslümanlara oruç tutmak farz kılınmıştır. Aynı zamanda Kur'an-ı Kerim bu ayda indirilmeye başlanmış ve Müslümanlar bu ayda Kur'an'ı daha çok okumaya teşvik edilmiştir. Ramazan ayı insanın bedenini ve ruhunu arındırdığı özel bir aydır. Oruç; insanın nefsini terbiye edip onu Allah'a (cc) yaklaştırırken, Kur'an da insanlara doğru yolu göstererek rehberlik eder.
6. a) iftar b) mukabele c) imsak ç) teravih d) fitre e) sahur
7. **Orucu Bozmayan Durumlar:**
- Oruçlu olduğunu unutarak bir şey yemek veya içmek
 - Suyu yutmadan ağzı çalkalamak, burna su çekmek
 - Banyo yapmak
- Oruç Çeşitleri (Örnekler yazıldığında da puan verilir):**
- Farz oruç: Ramazan orucu, kazası ve kefaret orucu
 - Vacip oruç: Adak (nezir) orucu, kazası
 - Sünnet oruç: Şevval orucu, Muharrem orucu
- Oruçlunun Dikkat Etmesi Gerekenler:**
- Kötü söz ve yalandan uzak durmak
 - Tartışma ve kavgalardan uzak durmak
 - Sabırlı olmak
 - Saygılı olmak
 - Öfkeli davranmamak
 - Aileye, çevreye ve tüm varlıklara iyi davranmak

8.	DAVRANIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	GEREKÇE
	a) Oruçluyken çok susasa bile kendine hâkim olarak iftar vaktine kadar orucunu tamamlamaya çalışırdı.	✓		Çünkü oruç, insana sabırlı olmayı öğretir.
	b) İftar sofrasına oturacakken yeni taşınan komşularının henüz yemek hazırlayamadıklarını duysaydı onlarla yemeğini paylaşırdı.	✓		Çünkü oruç, kişiye paylaşma, yardımlaşma ve merhamet duygularını kazandırır.
	c) Müsait olduğu bir gün okulda düzenlenecek iftar yemeğine davet edilseydi bu davete katılmazdı.		X	Çünkü oruç, insanlarda dayanışma ve kardeşlik duygularını güçlendirir. Toplu iftar organizasyonları toplumsal birlik ve beraberliğin pekişmesine katkı sağlar.

9. • İbadetler Allah'ın (cc) rızasını kazanmak için yapılmalıdır.
• Müslümanlar yalnız Allah'a (cc) inanmalı ve O'na güvenmelidir.
• Nimetlerin sahibinin Allah (cc) olduğu bilinmeli ve O'na şükredilmelidir.